

marketingfogalommal frusztrált tanárok, sikertelen menedzserek és túlterhelt előljárók egész seregének lehet banális életbölcseéseket terapeutikus aranyként eladni. Es ez okból ma az egyházban is alig van már lelkipásztorkodás, hanem csak hivatalos órák, liturgiamentes napok és üzenetrögzítő.

Az új önmegvalósítási hullám manapság „önoptimalizálás” címkével fut. Tele szájjal hirdetik, hogy azt a néhány hibát, amely a Jóistennek becsúszott, amikor a magunkfajtákat alkotta, mindenféle emberi fáradozással korrigálni lehet. „*Neuroenhancement*”-nek nevezik azokat a vegyi és egyéb beavatkozásokat, amelyek arra irányulnak, hogy az agyból többet hozzanak ki, mint amennyi tulajdonképpen van benne. Ez az egész önoptimalizálási téboly nem más, mint útmutató a boldogtalansághoz, és jól illik az általánosan uralkodó casting-mentalitáshoz, amely oda vezet, hogy állandóan

összehasonlítjuk magunkat másokkal, akiknek persze más képességeik vannak, mint nekünk magunknak. És éppúgy illik a virágzó boldogságiparhoz, amely természetesen csak azért működik, mivel nem működik; különben a sok milliárd eurós ráfordítás okán már rég mindenki boldog lenne – és ennek az iparnak már nem lennének vevői.

Az önmegvalósítás időközben már kissé régimódián hangzóvá vált fogalma ötven évvel ezelőtti harci fogalom volt, annak eszköze, hogy feltörjék az olyan intézmények tekintélyi megkérgesedéseit, mint az állam, az egyház vagy a család. És természetesen semmit sem lehet felhozni az ellen, ha valaki nem enged annak, hogy kívülről, mások határozzák meg, vagy nem terheli túl magát. De ez a mozgalom azóta a nárcisztikus társadalomba torkollott. Ferenc pápa a minap fájlalta ezt egyik prédikációjában: azt a világot, amelyből kiveszett a szociális kötő-

anyag, amelyben mindenki már csak önmagára gondol, és szenvtelenül lép át a földön fekvő emberen, hogy odaférjen a pénzautomatához. Olyan társadalom ez, amelyben a gyermeknevelés már nem jelent semmilyen élvezetet, mivel a gyerekek aztán valamikor zsarnoki módon pusztán önmagukat akarják megvalósítani.

Minden ember egyedüli teremtménye Istennek. Boldog, elégedett, jó életet csak akkor lehet élni, ha az ember megpróbálja szorgalmasan bevetni azokat a képességeit, amelyeket éppen adott neki a Jóisten; mindenekelőtt akkor éli meg ezt értelmesnek, ha nem csupán önmagáért veti be e képességeket, hanem másokért is; ez teszi boldoggá.

Manfred Lütz

Forrás: Publik-Forum, 2017/10

Keresztény önmegvalósítás?

A keresztény vallásosság körébe is bevonult az önmegvalósítás programja. A keleti vallásokban van a gyökere (jógagyakorlatok), de hamar fölfedezték bibliai alapját, megtalálták hozzá az Igét is: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” Ma már közhely lett, hogy az tudja jól szeretni a felebarátját, aki előbb elfogadta és szereti önmagát. A hívők körében azonban él még a régi gondolkodás is: „...tagadja meg magát...”, adja halálba az életét, ne legyen saját akarata. Legutóbb egy lelkész találkozóán feszült egymásnak a kétféle szemlélet. Hol van a kettő között a keskeny út?

Mostanában tanulgatjuk ezt az újfajta (vagy legalábbis új módon megfogalmazott) igazságot: az élet célja – rendeltetése – fontosabb, mint a magában való puszta élet. Kiélezett helyzetekben a küldetésért oda kell áldozni az életet. A küldetés viszont nem szabad elárulni azért, hogy „mentsük az irhánkat”.

Viktor Frankl egyik szellemes hasonlatában találhatjuk meg a probléma feloldását. A primitív népek vadászfegyvernek használják a bumerángot. Ha jó szögben és megfelelő erővel hajtják el ezt az ügyesen kiképzett fadarabot, eltalálja, leüti a megcélzott vadat. Ha nem jól céloznak vele, akkor nagy ívet berepülve visszazárl a vadász ke-

zébe. A fentiekre alkalmazva az „eltalál – nem talál el” gondolatot, a következők világosodnak meg: Az elhajított bumeráng igazi célja az, hogy „elakadjon” az eltalált vadnál. Elhibázza a „küldetését”, ha a megcélzott vad fölött elszállva szépen visszatér a gazdájához. Az emberlét dinamikus szemléletében ez azt jelenti: az emberben felhalmozódott energiák arra valók, hogy belőlünk kiáradva valamiféle célt találjanak, oda irányuljanak, és ott „elakadjanak” (mint a bumeráng az eltalált vadban). A Biblia egyszerű szavaival élve: minden emberben vannak felhalmozott szeretetenergiák. Ezeknek a rendeltetésük, hogy rásugározzanak valakire. Röviden: szeressünk valakit, valakiket. Elvértjük tehát az életünket, ha a bennünk halmozódó szeretetenergiák elszállnak az emberek feje fölött, és „üresen” térnek vissza önmagunkhoz. Ilyenkor szeretjük magunkat anélkül, hogy a felebarátunkat is szeretnénk.

Alapszavunkhoz visszatérve: az „önmegvalósítást” lehet helyesen is, de lehet helytelenül is értelmezni. A fentiek alapján világos a helyes értelmezés: Akkor valósítom meg igazán és helyesen magamat, ha egyfelől valóban halmozódnak bennem a szeretetenergiák, de másfelől: ha ezek az energiák kiáradnak belő-

lem, és elérkeznek a másik emberhez. Akkor valósítom meg igazán magamat, ha szeretem a másik embert! Ezzel szemben: Akkor hibázom el az életemet, ha különféle lelkigyakorlatokkal minden érdeklődést, célt, szeretetenergiát visszafordítok önmagamra. Ha például életem végső célja az, hogy minden kísértéstől eleve óvakodva és elfordulva, gondosan őrizsem életem „szentségét”, ha tehát legfőbb célom a saját üdvösségem.

Mindig vissza kell térnünk Jézushoz. Ő tökéletesen „megvalósította önmagát”, (emberlétének célját, küldetését) akkor, amikor odaáldozta magát a kínos kereszthalálra. Teljesen kiüresítette magát az önszeretettől. Minden szeretetenergiája szétsugárzott az emberiségre. Innen jövet értjük meg az ilyen Igéket: „Tagadja meg magát!” Igen: tagadja meg magát, és hagyja abba az öncélú játékot a „bumeráanggal”, a látszólag kibocsátott, de igazából mindig önmagához visszaívelő „szeretettel”. Energiáink arra valók, hogy „elakadjanak” valakiben, szeressünk valakit, valakiket. Az valósítja meg helyesen önmagát, aki fölismeri, elfogadja és megvalósítja a személyesen őrá kiosztott küldetést, és szívesen árasztja „kifelé” a szeretet energiáit.

Farkas József